

คำชี้แจงกฎกระทรวง

กำหนดประเภทของสถานประกอบกิจการและการดำเนินการของสถานประกอบกิจการในการป้องกัน
และแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นแก่ลูกจ้างซึ่งเป็นวัยรุ่น

พ.ศ. ๒๕๖๑

๑. หลักการและเหตุผล

เนื่องจากปัจจุบันมีปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นของประเทศไทยมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพของบุคคล ครอบครัว ชุมชน สังคมและเศรษฐกิจในภาพรวมและปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นของประเทศไทยมีความซับซ้อน จึงจำเป็นต้องออกพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยมีเจตนารมณ์เพื่อสร้างกลไกในการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และการดำเนินการร่วมกันของหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานเอกชน และประชาสังคม เพื่อบูรณาการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นเป็นรูปธรรม มีความเป็นเอกภาพ มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น กระทรวงแรงงาน โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐหน่วยหนึ่งมีส่วนร่วมในการบูรณาการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นในสถานประกอบกิจการ โดยให้สถานประกอบกิจการเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ของลูกจ้างซึ่งเป็นวัยรุ่นตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงกำหนดประเภทของสถานประกอบกิจการและการดำเนินการของสถานประกอบกิจการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นแก่ลูกจ้างซึ่งเป็นวัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๖๑

๒. วันใช้บังคับ

กฎกระทรวงฉบับนี้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด ๓๐ วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๑ (ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๙๔ ก วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑)

๓. สาระสำคัญ

๓.๑ ความหมายของคำว่า “ลูกจ้างซึ่งเป็นวัยรุ่น”

ลูกจ้างซึ่งเป็นวัยรุ่นตามกฎกระทรวงนี้หมายถึงลูกจ้างซึ่งมีอายุตั้งแต่ ๑๕ ปี แต่ไม่ถึง ๑๘ ปี ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน และลูกจ้างที่มีอายุครบ ๑๘ ปีบริบูรณ์ แต่ไม่ถึง ๒๐ ปีบริบูรณ์

๓.๒ สถานประกอบกิจการทุกประเภทและทุกขนาดมีหน้าที่จัดให้มีข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์วัยรุ่นซึ่งอาจจะทำในรูปแบบของเอกสาร แฟ้ม รายงาน หนังสือ แผ่นผัง แผนที่ ภาพถ่าย การบันทึกภาพหรือเสียงหรือรูปแบบใด ๆ ก็ได้ เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นแก่ลูกจ้างซึ่งเป็นวัยรุ่น อย่างถูกต้อง ครบถ้วน และเพียงพอ โดยอย่างน้อยจะต้องมีเนื้อหาเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ การคุมกำเนิด โดยเฉพาะการคุมกำเนิด กิ่งถาวร การฝากครรภ์และการดูแลการตั้งครรภ์ การแท้งและปัญหาภาวะแทรกซ้อนอันเนื่องจากการแท้ง โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์การติดเชื้อ และเรื่องเอชไอวี

๓.๓ สถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างในขณะเดียวกันตั้งแต่ ๒๐๐ คน ขึ้นไปมีหน้าที่จัดให้มีพยาบาลประจำสถานประกอบกิจการตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานทำหน้าที่บริการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นแก่ลูกจ้างซึ่งเป็นวัยรุ่น เนื่องจากสถานประกอบกิจการ ตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๙๕ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ต้องจัดให้มีพยาบาลอย่างน้อย ๑ คน ไว้ประจำสถานที่ทำงานอยู่แล้ว โดยให้พยาบาลทำหน้าที่ให้คำปรึกษาหรือให้บริการเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์แก่ลูกจ้างซึ่งเป็นวัยรุ่นที่มาขอคำปรึกษา

๓.๔ สถาน...

๓.๔ สถานประกอบกิจการมีหน้าที่เตรียมความพร้อมในการจัดหรือสนับสนุนให้ลูกจ้าง ซึ่งเป็นวัยรุ่นที่มาขอคำปรึกษาหรือขอรับบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ ซึ่งอาจจะเป็นการเตรียมความพร้อม โดยเผยแพร่ข้อมูลเว็บไซต์ของกระทรวงสาธารณสุข หรือคลินิกสุขภาพของกระทรวงสาธารณสุข เป็นต้น รวมทั้งจัดให้มีระบบการส่งต่อไปยังหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคม เพื่อให้ลูกจ้างซึ่งเป็นวัยรุ่นได้รับการจัดสวัสดิการสังคมอย่างเหมาะสม

ทั้งนี้ การดำเนินการของสถานประกอบกิจการในการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นแก่ลูกจ้างซึ่งเป็นวัยรุ่น และคำปรึกษาหรือขอรับบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ รวมทั้งการจัดให้มีพยาบาลประจำสถานประกอบกิจการให้คำนึงถึงสิทธิในการตัดสินใจด้วยตนเอง การรักษาความลับ และความเป็นส่วนตัวของลูกจ้างซึ่งเป็นวัยรุ่น โดยจะต้องให้ลูกจ้างซึ่งเป็นวัยรุ่น สามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง สามารถตอบคำถามทุกคำถามด้วยความเต็มใจ ถ้ามความสมัครใจลูกจ้างว่า สามารถนำเรื่องที่ปรึกษาไปบอกผู้ใดได้บ้างหรือไม่ ให้ข้อมูลลูกจ้างโดยบอกทั้งผลดี ผลเสีย และวิธีแก้ไข ปัญหา รวมทั้งมีสถานที่ให้ลูกจ้างได้สนทนากับผู้ให้คำปรึกษาตามลำพัง

๔. สภาพบังคับ

กรณีนายจ้างหรือสถานประกอบกิจการไม่ได้ปฏิบัติตามกฎกระทรวงฉบับนี้ คณะกรรมการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นหรือคณะกรรมการมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือเรียกบุคคลใด มาให้ข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นหรือให้ส่งคำชี้แจง เอกสาร ข้อมูล หลักฐาน หรือวัตถุใดที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาหากไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว ต้องระวางโทษตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๕๙ จำคุกไม่เกิน ๑ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

กระทรวงแรงงาน
กรมสวัสดิการคุ้มครองแรงงาน
มีนาคม ๒๕๖๒